

Gmina Chełmno Oficjalny portal informacyjny

Adres artykułu: <https://gmina-chelmno.pl/arttykul/dolne-wymiary>

Dolne Wymiary

Dawne nazwy: 1802 r. Nieder Ausmaas, niem. Niederausmaass.

Położenie: W dolinie Wisły w odległości 10 km na północny-wschód od Chełmna, przy drodze z Grudziądza do Chełmna przez Podwiesk.

Historia Wieś założona na gruntach należących do miasta Chełmna, elokowanych mieszczanom od 1602 r. W XVII w. zasiedlona przez osadników holenderskich - mennonitów, dzierżawiących grunta elokacyjne na podstawie długoterminowych kontraktów.

Wg danych z pruskiego katastru podatkowego z 1773 r. wieś obejmowała 16 łanów, 15 mórg i 225 prętów oraz liczyła 139 mieszkańców. W 1885 r. do wsi należało 336 ha gruntów oraz 45 ha na tzw. wybudowaniu. We wsi była szkoła ewangelicka.

Przynależność do parafii katolickiej w Chełmnie i ewangelickiej w Wielkich Łunawach. Większa własność ziemska w 1921 r.: Eruse Maks, ewangelik - 60 ha, Taske Henryk, ewangelik - 107 ha.

Wg danych spisowych z lat 1885, 1905 i 1921 we wsi było:

- 1885 r. - 37 budynków mieszkalnych i 247 mieszkańców, w tym 22 katolików, 167 ewangelików i 58 mennonitów; wybudowania - 23 budynki,
- 1905 r. - 66 budynków mieszkalnych i 353 mieszkańców, w tym 42 katolików, 274 ewangelików i 37 innych chrześcijan,
- 1921 r. - 66 budynków mieszkalnych i 313 mieszkańców, w tym 60 katolików, 227 ewangelików i 26 innych chrześcijan.

Typ. układu: wieś o zabudowie rozproszonej w typie rzędówki bagiennej.

Obiekty o wartości kulturowej:

- 13 domów.
- 6 chat i chałup.
- budynek inwentarski i obora.
- szkoła podstawowa.
- dawna szkoła podstawowa, obecnie budynek mieszkalny.
- 2 obory,

- cmentarz ewangelicki założony w połowie XIX w., nieczynny. Obiekt wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomości to cmentarz ewangelicki o powierzchni 0.51 ha - A'532 z l .06.1987 r.

Wg stanu na 29.10.2013 roku Dolne Wymiary zamieszkuje 370 osób.

Radnym Gminy jest Zbigniew Kłos.

Sołtys: Katarzyna Ostrowska - 608-199-172.

Załączniki:

[Statut](#) pdf, 157 kB

Data wytworzenia:	24.09.2025
Opublikował w BIP:	Jarosław Zima

Data opublikowania:	24.09.2025 10:57
Liczba pobrań:	49

Metryczka

Data wytworzenia:	24.09.2025
Opublikował w BIP:	Jarosław Zima
Data opublikowania:	24.09.2025 10:57
Liczba wyświetleń:	71